

de terugbetaling van staatsobligaties van landen uit de Europese Unie. Met andere woorden, dit en volgend jaar is er voor de banken geen risico op wanbetaling wat dit type activa betreft, zodat het CEBS het testen van het banking book overbodig achtte. Het steunfonds loopt na 2012 wel af en vanaf dan is de kans op een terugbetaling op minder gunstige voorwaarden wel mogelijk. De impact van een dergelijk scenario op de langetermijnportefeuille van de banken werd door het CEBS niet berekend. De Oeso deed dit wel en kwam tot de conclusie dat de 91 geteste banken samen tot 138 miljard euro aan extra afschrijvingen zouden moeten boeken!

De Oeso hield het niet bij kritiek alleen. De instelling berekende de blootstelling van de banken aan overheidsschuld van risicolanden, zoals de eerder genoemde PIIGS en Hongarije. De Oeso bestempelde deze blootstelling als hoog als deze meer dan 5 procent van het tier-1-kapitaal bedroeg. Op basis van dit criterium oogt het plaatje heel wat minder rooskleurig, want de meeste financiële instellingen hebben een hoge blootstelling aan de risicolanden. Aan de officiële resultaten van de stresstests kan dus niet al te veel waarde worden gehecht. De uitkomst ervan valt op meerdere manieren te interpreteren en elke belangheb-

bende pakt uit met die elementen die hem het best uitkomen.

AFGEZWAKT BASEL III

Na de financiële crisis van 2008 werd het Basel-comité (Basel Committee on Banking Supervision) belast met het opstellen van nieuwe regels wat betreft de kapitaal- en liquiditeitsnormen van banken. Een voorlopige versie van deze nieuwe regels werd eind vorig jaar voorgesteld, waarna alle belanghebbenden de kans kregen om opmerkingen te geven. Enkele weken terug werd een aangepast werkstuk voorgesteld. Zoals kon worden verwacht, zijn de oorspronkelijke regels onder invloed van de machtige bankenlobby op meerdere punten afgezwakt.

Bij de berekening van de kapitaalbuffer van banken konden minderheidsparticipaties in andere financiële instellingen of uitgestelde belastingen in het oorspronkelijke voorstel niet worden opgenomen. Dit kan nu wel. Zelfs belangen in verzekeringsmaatschappijen komen in aanmerking. Een grote toegeving, aangezien het bank- en verzekeringsbedrijf sterk met elkaar verweven zijn. Ook een nieuwe norm om de liquiditeitsvoorziening veilig te stellen wordt op de lange baan geschoven. Deze norm had de banken verplicht om nieuw kapitaal op te halen.

De meest opmerkelijke wijziging heeft betrekking op de leverage of hefboomratio. Te hoge hefboomen en een te grote drang naar risico liggen aan de basis van de schuldcrisis. Zo was een hefboom van 50 enkele jaren terug geen uitzondering: tegenover elke euro eigen vermogen stond 50 euro aan kredieten of verplichtingen. Het Basel-comité stelt een hefboomratio van 33,3 voorop. Dit betekent dat het eigen vermogen amper 3 procent van het balanstotaal dient uit te maken. Vooraf werd op een veel strengere eis gerekend. De Verenigde Staten en ook Zwitserland streven in hun nieuwe regelgeving naar een hefboom van 15. De voorgestelde hefboom zal pas ten vroegste in 2018 opgelegd worden. Tot dan gaat het alleen om een streefcijfer dat niet verplicht hoeft te worden opgevolgd. Het Basel-comité zelf weigert van een uitholling van de regels te spreken en wijst erop dat de definitieve tekst pas op de G20-top van november in het Koreaanse Seoel wordt gepubliceerd.

De echte test voor Basel III zal er komen wanneer de volgende episode in de schuldcrisis zich aandient. Het is niet de vraag of deze zal plaatsvinden, maar wel wanneer. We kunnen nu al voorspellen dat Basel III dan ruim onvoldoende zal blijken, net zoals voorganger Basel II dat in 2008 was. ■